

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI¹⁾
z dnia.....2007 r.**

PROJEKT 14.08.2007

**w sprawie rodzajów przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej
oraz zakresu tej kontroli²⁾**

Na podstawie art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. - Prawo o miarach (Dz. U. z 2004 r. Nr 243, poz. 2441 z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Prawnej kontroli metrologicznej obejmującej zatwierdzenie typu i legalizację pierwotną oraz legalizację ponowną podlegają następujące rodzaje przyrządów pomiarowych:

- 1) zbiorniki pomiarowe do cieczy;
- 2) przyrządy do pomiaru prędkości pojazdów w ruchu drogowym:
 - a) radarowe,
 - b) laserowe,
 - c) prędkościomierze kontrolne;
- 3) wagi samochodowe do ważenia pojazdów w ruchu;
- 4) gęstościomierze oscylacyjne do pomiaru gęstości cieczy w zakresie od $450 \text{ kg}\cdot\text{m}^{-3}$ do $2000 \text{ kg}\cdot\text{m}^{-3}$;
- 5) beczki drewniane;
- 6) drogowe cysterny pomiarowe;
- 7) manometry do opon pojazdów mechanicznych;
- 8) gęstościomierze zbożowe użytkowe 20 L, 1 L i $\frac{1}{4}$ L.

§ 2. Prawnej kontroli metrologicznej obejmującej zatwierdzenie typu i legalizację pierwotną podlegają:

- 1) beczki metalowe oraz z tworzyw sztucznych;
- 2) areometry szklane – alkoholomierze i densymetry do alkoholu.

§ 3. Prawnej kontroli metrologicznej obejmującej wyłącznie zatwierdzenie typu podlegają następujące rodzaje przyrządów pomiarowych:

- 1) mierniki poziomego dźwięku;
- 2) wykresówki do urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym – tachografów samochodowych;
- 3) gęstościomierze zbożowe wzorcowe 20 L.

§ 4. Prawnej kontroli metrologicznej obejmującej legalizację pierwotną i legalizację ponowną podlegają:

- 1) odważniki klas dokładności E_1 , E_2 , F_1 , F_2 , M_1 o wartościach nominalnych masy od 1mg do 50 kg oraz klasy dokładności M_2 o wartościach nominalnych masy od 1 g do 50kg;
- 2) pojemniki przeznaczone do pomiaru i sprawdzania objętości cieczy.

§ 5. Prawnej kontroli metrologicznej obejmującej wyłącznie legalizację pierwotną podlegają areometry szklane - densymetry do cieczy innych niż alkohol.

§ 6. Prawnej kontroli metrologicznej obejmującej wyłącznie legalizację ponowną podlegają następujące przyrządy pomiarowe wprowadzone do obrotu lub użytkowania po

dokonaniu oceny zgodności z zasadniczymi wymaganiami na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2087 z późn. zm.⁴⁾):

- 1) wagi nieautomatyczne;
- 2) liczniki energii elektrycznej czynnej prądu przemiennego, do stosowania w gospodarstwach domowych, w usługach i handlu oraz w przemyśle drobnym;
- 3) wodomierze przeznaczone do pomiaru objętości wody czystej, zimnej lub podgrzanej, zużywanej w gospodarstwach domowych, usługach i handlu oraz w przemyśle drobnym;
- 4) gazomierze miechowe i pozostałe, do stosowania w gospodarstwach domowych, w usługach i handlu oraz w przemyśle drobnym;
- 5) instalacje pomiarowe do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda:
 - a) w rurociągach o strumieniu objętości nie większym niż 6000 dm³/min,
 - b) do pozostałych cieczy innych niż woda, w tym:
 - odmierzacze paliw ciekłych,
 - odmierzacze gazu ciekłego propan-butan,
 - instalacje pomiarowe montowane na cysternach samochodowych do cieczy o lepkości nie większej niż 20 mPa·s, z wyłączeniem gazu ciekłego propan-butan,
 - instalacje pomiarowe montowane na cysternach samochodowych do gazu ciekłego propan-butan,
 - instalacje pomiarowe do napełniania i opróżniania statków, cystern kolejowych i samochodowych cieczami z wyłączeniem gazu ciekłego propan-butan, o strumieniu objętości nie większym niż 6000 dm³/min,
 - instalacje pomiarowe do mleka o strumieniu objętości nie większym niż 2000 dm³/min,
 - instalacje pomiarowe do tankowania samolotów,
 - instalacje pomiarowe do napełniania cystern kolejowych i samochodowych do gazu ciekłego propan-butan, o maksymalnym strumieniu objętości nie większym niż 1000 dm³/min,
 - instalacje pomiarowe do cieczy, których temperatura jest wyższa niż 50°C,
 - instalacje pomiarowe do cieczy kriogenicznych o maksymalnym strumieniu objętości nie większym niż 600 dm³/min;
- 6) ciepłomierze do wody z wyłączeniem ciepłomierzy zwężkowych i ciepłomierzy składanych oraz następujące podzespoły ciepłomierzy do wody, do stosowania w gospodarstwach domowych, w usługach i handlu oraz w przemyśle drobnym:
 - a) przeliczniki, z wyłączeniem przeliczników do ciepłomierzy zwężkowych,
 - b) pary czujników temperatury, z wyłączeniem par czujników temperatury do ciepłomierzy zwężkowych,
 - c) przetworniki przepływu, z wyłączeniem przetworników przepływu zwężkowych;
- 7) wagi automatyczne:
 - a) dla pojedynczych ładunków,
 - b) porcjujące,
 - c) odważające,
 - d) przenośnikowe,
 - e) wagonowe;
- 8) taksometry elektroniczne;
- 9) maszyny do pomiaru pola powierzchni skór;
- 10) analizatory spalin samochodowych.

§ 7. Prawnej kontroli metrologicznej zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o systemie oceny zgodności oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 249, poz. 1834) podlegają następujące przyrządy pomiarowe:

- 1) liczniki energii elektrycznej czynnej prądu przemiennego, klasy dokładności 0,2; 0,5; 1 i 2;
- 2) gazomierze:
 - a) turbinowe o maksymalnym strumieniu objętości nie większym niż 6500 m³/h,
 - b) rotorowe,
 - c) miechowe;
- 3) przeliczniki do gazomierzy, o których mowa w pkt 2, wyłącznie w zakresie legalizacji pierwotnej;
- 4) wodomierze o nominalnym strumieniu objętości nie większym niż 500 m³/h;
- 5) instalacje pomiarowe:
 - a) do gazu ciekłego propan-butan o maksymalnym strumieniu objętości nie większym niż 1000 dm³/min,
 - b) do cieczy kriogenicznych o maksymalnym strumieniu objętości nie większym niż 600 dm³/min,
 - c) do pozostałych cieczy innych niż woda o maksymalnym strumieniu objętości nie większym niż 6000 dm³/min;
- 6) odmierzacze:
 - a) paliw ciekłych innych niż gazy ciekłe,
 - b) gazu ciekłego propan-butan;
- 7) ciepłomierze do wody o nominalnym strumieniu objętości nie większym niż 500 m³/h, z wyłączeniem ciepłomierzy zwężkowych i ciepłomierzy składanych;
- 8) przeliczniki wskazujące do ciepłomierzy do wody, z wyłączeniem przeliczników wskazujących do ciepłomierzy zwężkowych;
- 9) pary czujników temperatury do ciepłomierzy do wody, z wyłączeniem par czujników temperatury do ciepłomierzy zwężkowych;
- 10) przetworniki przepływu do ciepłomierzy do wody o nominalnym strumieniu objętości nie większym niż 500 m³/h, z wyłączeniem przetworników przepływu zwężkowych;
- 11) przyrządy do pomiaru długości tkanin, drutu, kabla, materiałów taśmowych, opatrunkowych i papierowych;
- 12) materialne miary długości:
 - a) przymiary wstępowe,
 - b) przymiary sztywne, w tym do pomiaru wysokości napełnienia zbiorników,
 - c) przymiary półsztywne, w tym do pomiaru wysokości napełnienia zbiorników;
- 13) maszyny do pomiaru pola powierzchni skór;
- 14) taksometry elektroniczne;
- 15) wagi automatyczne:
 - a) porcjujące,
 - b) przenośnikowe,
 - c) odważające,
 - d) dla pojedynczych ładunków;
- 16) wagi wagonowe do ważenia w ruchu wagonów spiętych;
- 17) analizatory spalin samochodowych.

§ 8. Wagi nieautomatyczne wprowadzone do obrotu na podstawie ustawy z dnia 11 maja 2001 r. - Prawo o miarach podlegają w użytkowaniu legalizacji ponownej.

§ 9. Urządzenia rejestrujące stosowane w transporcie drogowym - tachografy

samochodowe podlegają prawnej kontroli metrologicznej obejmującej zatwierdzenie typu, legalizację pierwotną oraz legalizację ponowną po naprawie na zasadach określonych w rozporządzeniu Rady nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym (Dz. Urz. WE L 370 z 31.12.1985)⁵⁾.

§ 10. W przypadku wykonania jednostkowego przyrządów pomiarowych, o których mowa w § 1, skonstruowanych dla określonego, szczególnego zastosowania, podlegają one wyłącznie legalizacji jednostkowej i legalizacji ponownej.

§ 11. Typy gęstościomierzy zbożowych użytkowych 1L i ¼ L, które zostały wprowadzone do obrotu przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie dokonanej legalizacji pierwotnej mogą być nadal wprowadzane do obrotu bez konieczności uzyskania zatwierdzenia typu.

§ 12. 1. Samochodowe cysterny pomiarowe, które uzyskały decyzje zatwierdzenia typu przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia podlegają w użytkowaniu legalizacji pierwotnej i legalizacji ponownej.

2. Poświadczenie dokonania legalizacji samochodowych cystern pomiarowych, o których mowa w ust. 1, następuje przez wydanie świadectwa legalizacji przewidzianego dla drogowych cystern pomiarowych.

3. Okresy ważności legalizacji samochodowych cystern pomiarowych, o których mowa w ust. 1, określa się według terminów przewidzianych dla drogowych cystern pomiarowych.

§ 13. 1. Manometry do pomiaru ciśnienia w ogumieniu pojazdów mechanicznych, które uzyskały decyzje zatwierdzenia typu przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia podlegają w użytkowaniu legalizacji pierwotnej i legalizacji ponownej.

2. Poświadczenie dokonania legalizacji manometrów do pomiaru ciśnienia w ogumieniu pojazdów mechanicznych, o których mowa w ust. 1, następuje przez nałożenie cechy legalizacji lub wydanie świadectwa legalizacji przewidzianych dla manometrów do opon pojazdów mechanicznych.

3. Okresy ważności legalizacji manometrów do pomiaru ciśnienia w ogumieniu pojazdów mechanicznych, o których mowa w ust. 1, określa się według terminów przewidzianych dla manometrów do opon pojazdów mechanicznych.

§ 14. Traci moc rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej oraz zakresu tej kontroli (Dz. U. Nr 74, poz. 653).

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER GOSPODARKI

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej - gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 131, poz. 909).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu, pod numerem....., zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania

krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), które wdraża dyrektywę 98/34/WE z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych (Dz. Urz. WE L 204 z 21.07.1998 r. z późn.zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 20, str. 337).

- 3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 163, poz. 1362 i Nr 180, poz. 1494 oraz w Dz. U. z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1834).
- 4) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 64, poz. 565 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217, Nr 235, poz. 1700 i Nr 249, poz. 1832 i 1834 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 124.
- 5) Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. WE z 1990 r. L 318, Dz. Urz. WE z 1992 r. L 374, Dz. Urz. WE z 1995 r. L 256, Dz. Urz. WE z 1997 r. L 154, Dz. Urz. WE z 1998 r. L 274, Dz. Urz. WE z 2002 r. L 207, Dz. Urz. WE z 2004 r. L 71, z uwzględnieniem postanowień ogłoszonych w Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864.

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach (Dz. U. z 2004 r. Nr 243, poz. 2441 z późn. zm.).

Aktualnie obowiązuje rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej oraz zakresu tej kontroli (Dz. U. Nr 74, poz. 653). Na mocy art. 12 ustawy z dnia 15 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o systemie oceny zgodności oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 249, poz. 1834) rozporządzenie to zachowuje moc, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2007 r.

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z jednej strony z w/w przepisu określającego termin obowiązywania rozporządzenia z dnia 30 marca 2005 r., z drugiej zaś z konieczności dostosowania rozporządzenia do aktualnie obowiązującego stanu prawnego.

Zmiany proponowane w projekcie rozporządzenia związane z dostosowaniem do obowiązującego prawa wynikają przede wszystkim z wdrożenia do prawa krajowego dyrektywy 2004/22/WE w sprawie przyrządów pomiarowych (dyrektywa MID), która została wdrożona do polskiego systemu prawnego cytowaną wyżej ustawą z dnia 15 grudnia 2006 r. oraz rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla przyrządów pomiarowych (Dz.U. z 2007 r. Nr 3, poz. 27). Zgodnie z tymi aktami normatywnymi od dnia 7 stycznia 2007 r. w stosunku do przyrządów pomiarowych wymienionych w § 2 cytowanego wyżej rozporządzenia Ministra Gospodarki z 18 grudnia 2006 r. prawna kontrola metrologiczna została zastąpiona oceną zgodności i dlatego też te przyrządy pomiarowe zostały usunięte z niniejszego projektu jako przyrządy pomiarowe podlegające prawnej kontroli metrologicznej w zakresie zatwierdzenia typu i legalizacji pierwotnej.

Jednocześnie zgodnie z art. 8 ust. 2a w związku z ust. 5 pkt 5 ustawy Prawo o miarach przyrządy pomiarowe wprowadzone do obrotu lub do użytkowania po dokonaniu oceny zgodności z zasadniczymi wymaganiami na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności podlegają w użytkowaniu legalizacji ponownej, o ile zostaną określone w niniejszym rozporządzeniu. Realizacją tego zapisu jest § 6 projektu. Legalizacją ponowną w użytkowaniu zostały objęte prawie wszystkie przyrządy pomiarowe zawarte w dyrektywie MID z wyłączeniem przeliczników do gazomierzy, naczyń wyszynkowych i materialnych miar długości.

Dyrektywa MID oraz wdrażająca ją ustawa z dnia 15 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o systemie oceny zgodności oraz o zmianie niektórych innych ustaw zawierają przepisy przejściowe dotyczące przyrządów pomiarowych objętych tą dyrektywą. W myśl tych przepisów decyzje zatwierdzenia typu dotyczące przyrządów pomiarowych podlegających od dnia 7 stycznia 2007 r. ocenie zgodności wydane przed tym dniem na podstawie ustawy Prawo o miarach, uznaje się za ważne do dnia upływu okresów ich ważności.

Natomiast przyrządy pomiarowe wprowadzone do obrotu lub użytkowania na podstawie decyzji, o których mowa wyżej, podlegają legalizacji pierwotnej i legalizacji ponownej, na

zasadach określonych w ustawie Prawo o miarach, przy czym mogą być zgłaszane do legalizacji pierwotnej do dnia upływu okresów ważności tych decyzji i powinny spełniać wymagania obowiązujące przed dniem 7 stycznia 2007 r. Powyższe zapisy znalazły odzwierciedlenie w § 7 projektu rozporządzenia.

Pozostałe zmiany wynikają z konieczności uwzględnienia rozwiązań stosowanych w krajach Unii Europejskiej oraz z analizy stanu faktycznego wynikającego z obowiązującego aktualnie rozporządzenia.

Zmiana zawarta w § 1 pkt 7 wynika z konieczności dostosowania nazewnictwa przyrządu pomiarowego do nazewnictwa zawartego w Umowie europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych ADR – czyli drogowe cysterny pomiarowe.

Zmiana zawarta w §1 pkt 8 ma charakter jedynie porządkujący, gdyż dostosowuje nazwę przyrządu pomiarowego - manometru do nazewnictwa zawartego w Dyrektywie Rady 86/217/EWG z dnia 26 maja 1986 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do manometrów do opon pojazdów silnikowych. Jednocześnie należy zaznaczyć, iż w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 23 maja 2007 r. w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać manometry do opon pojazdów mechanicznych oraz szczegółowego zakresu badań i sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów (Dz. U. Nr 101, poz. 679), wydanym na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 9a ustawy Prawo o miarach, wprowadzono już zmodyfikowaną nazwę manometru.

Wprowadzenie w rozporządzeniu przepisów przejściowych § 12 i § 13 dotyczących legalizacji samochodowych cystern pomiarowych oraz manometrów do pomiaru ciśnienia w ogumieniu pojazdów mechanicznych związane jest ze zmianą nazw przedmiotowych przyrządów pomiarowych.

Zasadność zamieszczenia tych przepisów w projektowanym rozporządzeniu wynika przede wszystkim z konieczności zapewnienia prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów pomiarowych posiadających decyzje zatwierdzenia typu i będące w użytkowaniu.

W projektowanym rozporządzeniu samochodowe cysterny pomiarowe zostały zastąpione wyrazami „drogowe cysterny pomiarowe”, natomiast manometry do pomiaru ciśnienia w ogumieniu pojazdów mechanicznych wyrazami „manometry do opon pojazdów mechanicznych”.

Jednocześnie należy wskazać, iż analogiczne rozwiązania w zakresie nazewnictwa przyrządów, przewidują rozporządzenia określające wymagania dla przedmiotowych przyrządów pomiarowych, które nie zawierają nowych rozwiązań dotyczących wymagań w zakresie konstrukcji, wykonania, materiałów oraz charakterystyk tych przyrządów pomiarowych.

Zmiana nazw tych przyrządów pomiarowych nie będzie miała wpływu na zakres prawnej kontroli metrologicznej (znajdując się w obrocie bądź użytkowaniu).

Wprowadzono zmiany w zakresie gęstościomierzy zbożowych (§ 1 pkt 9 projektu). Zmiany wynikają z konieczności wprowadzenia wymagania zawartego w Art. 5 dyrektywy Rady 71/347/EWG z dnia 12 października 1971 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących pomiaru gęstości zboża w stanie zsypanym (Dz. Urz. WE L 239/1 z 25.10.1971 r.), które określa obowiązek zatwierdzenia typu EWG i legalizacji pierwotnej EWG w odniesieniu do przyrządów pomiarowych stosowanych w handlu, do określania gęstości zboża w stanie zsypanym. W aktualnie obowiązującym rozporządzeniu z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej oraz zakresu tej kontroli (Dz. U. Nr 74, poz. 653) obowiązkowi zatwierdzenia typu i legalizacji pierwotnej oraz legalizacji ponownej podlegają tylko gęstościomierze

zbożowe 20 L użytkowe, natomiast gęstościomierze zbożowe 1L i ¼ L podlegają tylko legalizacji pierwotnej i legalizacji ponownej, a powinny podlegać także obowiązkowi zatwierdzenia typu. W związku z tą zmianą dodano przepis przejściowy (§11 projektu) umożliwiający wprowadzanie do obrotu typów gęstościomierzy zbożowych użytkowych 1L i 1/4L bez konieczności uzyskania zatwierdzenia typu, które zostały wprowadzone do obrotu przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Aktualnie produkowany jest i użytkowany tylko jeden typ odpowiednio gęstościomierza zbożowego użytkowego 1L i 1/4L. Zmiana zawarta w §3 pkt 1 projektu ma na celu ograniczenie prawnej kontroli metrologicznej mierników poziomu dźwięku tylko do zatwierdzenia typu.

Propozycja wykreślenia w/w przyrzędu z obowiązku legalizacji jest podyktowana wzrostem zapotrzebowania na wzorcowanie mierników poziomu dźwięku. Podmiotom, które w większości reprezentują laboratoria badawcze posiadające wdrożony system jakości zgodny z normą PN.EN ISO/IEC 17025, nie wystarcza świadectwo legalizacji tego przyrzędu, ponieważ nie zawiera ono wyników pomiarów oraz ich niepewności a także nie podaje informacji o powiązaniu przyrzędu z wzorcami.

Powyższe dane są niezbędne użytkownikom mierników zarówno dla wykazania spójności pomiarowej, jak też do oszacowania niepewności pomiarów wykonywanych za pomocą tych mierników. W związku z brakiem takich danych użytkownicy sygnalizują administracji miar coraz większe problemy z utrzymaniem akredytacji. Dla prawidłowego funkcjonowania laboratoriów potrzebują bowiem z jednej strony świadectwa wzorcowania z kompletnymi wynikami wraz z określeniem niepewności pomiaru, z drugiej, zgodnie z obowiązującymi przepisami, świadectwa legalizacji. Łączny koszt legalizacji i wzorcowania w zakresie pozwalającym na potwierdzenie zgodności z, wymaganiami przekracza możliwości finansowe większości laboratoriów. W zaistniałej sytuacji, za uzasadnione należy uznać rozwiązanie polegające na zniesieniu obowiązku legalizacji mierników poziomu dźwięku.

Proponowane zmiany dotyczą także rezygnacji z objęcia prawną kontrolą metrologiczną niektórych rodzajów przyrządów pomiarowych. Projekt zakłada rezygnację z tej kontroli w odniesieniu do następujących rodzajów przyrządów pomiarowych:

- 1) mierniki drgań oddziałujących na człowieka;
- 2) przekładniki klasy dokładności 0,5 i dokładniejsze do współpracy z licznikami energii elektrycznej czynnej prądu przemiennego;
- 3) kolby metalowe II rzędu;
- 4) pływakowe mierniki objętości mleka;
- 5) dozowniki objętościowe;
- 6) szklane przyrządy pomiarowe;
- 7) kalibratory akustyczne;
- 8) liczniki do cieczy innych niż woda o maksymalnym strumieniu objętości nie większym niż 2.000 dm³/min oraz przeliczniki i urządzenia wtórne do tych liczników;
- 9) analizatory wydechu.

Główne powody rezygnacji z objęcia tych przyrządów pomiarowych prawną kontrolą metrologiczną są następujące:

- 1) brak regulacji prawnych Unii Europejskiej określających wymagania metrologiczne dla tych przyrządów pomiarowych, dyrektywa MID również ich nie obejmuje;
- 2) w większości krajów Unii Europejskiej przyrządy te nie są objęte prawną kontrolą metrologiczną;
- 3) nie są one w większości przypadków stosowane w obszarach zastosowań, które zgodnie z art. 30 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich (tzw. wymogi konieczne)

uzasadniałyby stosowanie przepisów krajowych mających skutek równoważny do ograniczeń ilościowych;

- 4) wymagania dotyczące przedmiotowych przyrządów pomiarowych są określone w odpowiednich normach;
- 5) istnieje malejące zainteresowanie legalizacją tych przyrządów pomiarowych;
- 6) istnieje możliwość zastąpienia legalizacji przedmiotowych przyrządów wzorcowaniem bez pogorszenia wymaganej dokładności pomiarów wykonywanych przy ich użyciu; w przypadku analizatorów wydechu ustalono wstępnie z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Gospodarki i Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Komendy Głównej Policji i Głównego Urzędu Miar, że prawna kontrola metrologiczna powinna zostać zastąpiona wzorcowaniem. Usługę tę mogą wykonywać urzędy administracji miar, zgodnie z art. 6a ustawy Prawo o miarach oraz akredytowane laboratoria wzorcujące. Uzgodniono, iż obowiązek wzorcowania powinien być umocowany w przepisach prawnych, co ułatwi policji wymaganie wzorcowania urzędów do badania zawartości alkoholu. Wprowadzenie normy prawnej, że badanie na zawartość alkoholu w organizmie może być przeprowadzane tylko urządzeniem wzorcowanym stanowić będzie gwarancję niezależnej, kompetentnej weryfikacji poprawności wskazań analizatora. Konieczne jest zatem zawarcie tego obowiązku w przepisach dotyczących sposobu dokonywania badań na zawartość alkoholu w organizmie. W tym celu należy znowelizować rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 6 maja 1983 r. w sprawie warunków i sposobu dokonywania badań na zawartość alkoholu w organizmie (Dz.U. nr 25, poz. 117 z 1983 r.), określając w nim – w przepisie dotyczącym sposobu badania wydychanego powietrza – że badanie to powinno przeprowadzać się za pomocą urządzenia wzorcowanego oraz wskazując częstotliwość wzorcowania, z zastrzeżeniem, że dopuszcza się inne okresy wzorcowania, właściwe dla danego rodzaju przyrządu, które może ustalić producent.

W pozostałym zakresie projekt rozporządzenia zawiera przepisy analogiczne do aktualnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 30 marca 2005 r.

Wejście w życie rozporządzenia może mieć wpływ na zmniejszenie dochodów budżetu państwa w związku z rezygnacją z wykonywania prawnej kontroli metrologicznej w stosunku do w/w rodzajów przyrządów pomiarowych oraz zastąpieniem prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych objętych dyrektywą MID oceną zgodności. Jednocześnie można się spodziewać, iż to zmniejszenie zostanie zrekompensowane z tytułu opłat wynikających z umów cywilnoprawnych dotyczących wzorcowania tych przyrządów oraz opłat pobieranych za czynności wykonywane w ramach systemu oceny zgodności.

Projekt rozporządzenia zgodny jest z prawem Unii Europejskiej, w szczególności w zakresie przyrządów pomiarowych objętych dyrektywami starego podejścia (gęstościomierze zbożowe, odważniki, areometry szklane, manometry do opon pojazdów mechanicznych) oraz nie pozostaje w sprzeczności z dyrektywą MID.

Przedmiotowy projekt rozporządzenia wymaga notyfikacji. Spełnia bowiem przesłanki określone w § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.).

Projekt omawianego rozporządzenia został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Głównego Urzędu Miar, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414).

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje rozporządzenie.

Rozporządzenie oddziałuje na podmioty zajmujące się produkcją, obrotem i importem przyrządów pomiarowych objętych zakresem projektu oraz na podmioty użytkujące te przyrządy pomiarowe.

Ponadto rozporządzenie oddziałuje na organy administracji miar w zakresie wykonywania prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów pomiarowych.

2. Konsultacje społeczne.

Projekt rozporządzenia został umieszczony na stronach internetowych GUM. Ponadto został on skonsultowany z najistotniejszymi z punktu widzenia wielkości produkcji albo importu producentami i importerami przyrządów pomiarowych oraz największymi użytkownikami przyrządów pomiarowych a ponadto z instytucjami reprezentującymi pracodawców, samorządem gospodarczym i związkami zawodowymi oraz innymi zainteresowanymi podmiotami. Wykaz podmiotów stanowi załącznik do OSR.

Zgłoszono uwagi dotyczące utrzymania zatwierdzenia typu i legalizacji pierwotnej analizatorów wydechu. Uwagi tej nie uwzględniono, ze względów przedstawionych w uzasadnieniu do projektu niniejszego rozporządzenia.

Nie uwzględniono również uwagi dotyczącej pozostawienia legalizacji pierwotnej przed wprowadzeniem taksometru do użytkowania. Taksometry elektroniczne od dnia 7 stycznia 2007 r. podlegają ocenie zgodności zgodnie z dyrektywą 2004/22/WE z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie przyrządów pomiarowych (Dz. Urz. UE L 135 z 30.04.2004; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 149). Nie ma więc podstaw prawnych do obejmowania taksometrów wprowadzanych do obrotu i użytkowania od tej daty prawną kontrolą metrologiczną w postaci legalizacji pierwotnej. Natomiast taksometry wprowadzone do obrotu przed dniem 7 stycznia 2007 r. na podstawie ustawy z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach będą mogły być nadal poddawane legalizacji pierwotnej na zasadach określonych w art. 10 ustawy z dnia 15 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o systemie oceny zgodności oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 249, poz. 1834).

Nie uwzględniono również sugestii objęcia legalizacją ponowną przeliczników do gazomierzy. W ocenie Głównego Urzędu Miar wystarczającym jest poddanie tego przyrządu ocenie zgodności. Nie uwzględniono również propozycji dotyczącej pozostawienia liczników do cieczy innych niż woda w ramach prawnej kontroli metrologicznej.

3. Wpływ rozporządzenia na dochody i wydatki sektora finansów publicznych.

Wejście w życie rozporządzenia może mieć wpływ na dochody i wydatki budżetu państwa, gdyż zgodnie z ustawą – Prawo o miarach (art. 24) za prawną kontrolę metrologiczną przyrządów pomiarowych pobiera się opłaty, które stanowią dochód budżetu państwa. Rezygnacja z prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych w zakresie objętym projektem oraz zastąpienie tej kontroli oceną zgodności może oznaczać niewielki spadek dochodów budżetu państwa.

Można jednak przypuszczać, iż ten spadek dochodów budżetu państwa zostanie zrekomensowany w całości lub części z tytułu opłat za wzorcowanie tych przyrządów pomiarowych i opłat z tytułu czynności wykonywanych w ramach oceny zgodności.

W pozostałym zakresie rozporządzenie nie powinno mieć wpływu na dochody i wydatki sektora finansów publicznych, w szczególności na dochody i wydatki jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ rozporządzenia na rynek pracy.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje skutków związanych z rynkiem pracy.

5. Wpływ rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wejście rozporządzenia nie będzie miało istotnego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, aczkolwiek deregulacja rynku w zakresie ograniczenia prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych może przyczynić się do uproszczenia prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorców.

6. Wpływ rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny.

Nie przewiduje się wpływu projektowanego rozporządzenia w powyższym zakresie.

Opinia Wstępna

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie rodzajów przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej oraz zakresu tej kontroli, wydana zgodnie z § 10 ust. 7 uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. Regulaminu Pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221 z późn. zm.)

Projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie rodzajów przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej oraz zakresu tej kontroli stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 8 ust.6 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. - Prawo o miarach (Dz. U. z 2004 r. Nr 243, poz. 2441 z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia określa przyrządy pomiarowe z różnych dziedzin pomiarowych uwzględniając obszary ich stosowania wymienione w art. 8 ust.1 ustawy, a więc:

- 1) w ochronie zdrowia, życia i środowiska;
- 2) w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- 3) w ochronie praw konsumenta;
- 4) przy pobieraniu opłat, podatków i innych należności budżetowych oraz ustalaniu upustów, kar umownych, wynagrodzeń i odszkodowań, a także przy pobieraniu i ustalaniu podobnych należności i świadczeń;
- 5) przy dokonywaniu kontroli celnej;
- 6) w obrocie.

W projekcie rozporządzenia określono również zakres prawnej kontroli metrologicznej w stosunku do odpowiednich rodzajów przyrządów pomiarowych, uwzględniając wytyczne zawarte w art. 8 ust.6 ustawy oraz zakres tej kontroli określony w art. 8 ust.5.

Tworząc niniejszy projekt uwzględniono prawo Unii Europejskiej, a w szczególności:

- 1) dyrektywy Unii Europejskiej starego podejścia określające, jakie przyrządy pomiarowe są objęte regulacjami wspólnotowymi wymagającymi implementacji do prawa krajowego,
- 2) dyrektywy Unii Europejskiej nowego podejścia, kreujące inny sposób kontroli metrologicznej, w postaci systemu oceny zgodności:
 - a) dyrektywa 90/384/EWG z dnia 20 czerwca 1990 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do wag nieautomatycznych (Dz. Urz. WE L 189 z 20.07.1990; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 10, str. 138),

b) dyrektywa 2004/22/WE z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie przyrządów pomiarowych (Dz. Urz. UE L 135 z 30.04.2004; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 149).

Z dniem 7 stycznia 2007 r. do tego systemu przeszły przyrządy pomiarowe objęte dyrektywą 2004/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004r. w sprawie przyrządów pomiarowych (tzw. Dyrektywa MID), czyli między innymi: wodomierze, ciepłomierze, gazomierze i przeliczniki do gazomierzy, liczniki energii elektrycznej czynnej, instalacje pomiarowe do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda, wagi automatyczne, taksometry, materialne miary długości, przyrządy do pomiaru wymiarów, analizatory spalin samochodowych. Jednocześnie zgodnie z art. 23 dyrektywy MID i stanowiącym jego implementację art. 10 ustawy z dnia 15 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o systemie oceny zgodności oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 249, poz. 1834) decyzje zatwierdzenia typu dotyczące przyrządów pomiarowych podlegających od dnia 7 stycznia 2007 r. ocenie zgodności wydane przed tym dniem na podstawie ustawy – Prawo o miarach, uznaje się za ważne do dnia upływu okresów ich ważności i zgodne z tymi decyzjami zatwierdzenia typu, mogą być wprowadzane do obrotu lub użytkowania na dotychczasowych zasadach (legalizowane pierwotnie do czasu upływu okresów ważności decyzji zatwierdzenia typu i legalizowane ponownie).

W związku z tym przyrządy pomiarowe objęte dyrektywą MID będą mogły być wprowadzane do obrotu lub użytkowania na następujących zasadach:

- od 7 stycznia 2007 r. przyrządy te, co do zasady, przed wprowadzeniem do obrotu lub użytkowania będą musiały zostać poddane ocenie zgodności,
- w okresie przejściowym tj. pomiędzy 6 stycznia 2007 r. a datami ważności decyzji zatwierdzenia typu, o których mowa w art. 10 w/w ustawy, przyrządy pomiarowe będą mogły być nadal produkowane i poddawane legalizacji pierwotnej na dotychczasowych zasadach, aż do upływu terminu ważności tej decyzji.

Realizację powyższych przepisów dyrektywy MID i art. 10 ustawy z dnia 15 grudnia 2006 r. stanowi § 7 projektu.

Jednocześnie w § 6 projektu określono rodzaje przyrządów pomiarowych objętych dyrektywą MID, które będą podlegać legalizacji ponownej w użytkowaniu. Jest to zgodne z ustawą – Prawo o miarach i nie stoi w sprzeczności z zapisami dyrektywy MID, tym bardziej, iż wymagania stawiane tym przyrządom pomiarowym, określone w rozporządzeniach wydawanych na podstawie art. 9a ustawy – Prawo o miarach będą zgodne z zasadniczymi wymaganiami określonymi w ww. dyrektywie.

Projekt rozporządzenia w § 2 określa, iż prawnej kontroli metrologicznej podlegają również tachografy samochodowe na zasadach określonych w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym. Takie bezpośrednie odesłanie do przepisów rozporządzenia wspólnotowego należy uznać za dopuszczalne.

Należy stwierdzić, uwzględniając powyższe, że projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie rodzajów przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej oraz zakresu tej kontroli, jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Przedmiotowy projekt rozporządzenia wymaga notyfikacji zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.).

